

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2020/726
KARAR NO : 2021/102
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Davalı Kurum tarafından ... sicil numaralı i yerine ili kin 4 adet ödeme emrinin tebli edildi i, talep edilen alacakların zamana ımına u radı ından bahisle, Kurum i lemlerinin ve ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı : M.C.
Vekilleri: Av. O. .- Av. Medine G. .
Davalı : T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı Mersin Sosyal Güvenlik İ Müdürlü ü Silifke Sosyal Güvenlik Merkezi

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekilinin dava dilekçesinde özetle; davalı Kurum tarafından müvekkiline 033 06 95 sicil numaralı i yerine ili kin 4 adet **ödeme** emrinin 02/01/2020 tarihinde tebli edildi i, talep edilen alacakların zamana ımına u radı ından bahisle, Kurum i lemlerinin ve ödeme emirlerinin iptali ile borcunun bulunmadı ının tespitine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin kar ı tarafa yükletilmesine karar verilmesi istemleriyle adli yargı yerinde dava açtı ı anla ılmış tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Silifke 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (Mahkemesi sıfatıyla) 26/06/2020 tarihli ve E.2020/75, K.2020/239 sayılı kararı ile uyu mazlı ın idari yargıda çözümlenmesi gerekti inden bahisle, *davanın usulden reddine* karar verilmi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"... Davalı kurumdan dava dilekçesinde belirtilen borç kaynaklarının niteli i sorulmu , gelen müzekkere cevabında tahakkuk ettirilen dört borcun 2008 ve 2009 yıllarına ait oldu u, borç kayna ı açıklamasında idari para cezası oldu u ve yasal dayana ı 6183 sayılı Kanun ibarelerinin bulundu u anla ılmış tır.

Gerek borçların kayna ının idari para cezası olması, gerek kanuni dayana ının 6183 sayılı Kanun olması ve gerekse dava dilekçesinde 6183 sayılı kanun 102. maddesi uyarınca zamana ımı itirazında bulunulmu olması nedeniyle davanın idari i lemin iptali davası oldu u ve uyu mazlı ın idari yargıda çözümlenmesi gerekti i anla ılmış tır. Bu durumda mahkememizin görevli olmadı ı anla ılarak HMK 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine ..."

3. Bu karar, 21/07/2020 tarihinde kesinle mi tir.

4. Davacı vekili, benzeri yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. Mersin 2. dare Mahkemesi E.2020/854 sayılı dosyada 14/09/2020 tarihinde, *dava dilekçesinin reddine* karar vermi tir.

6. Bu karar üzerine davacı vekilince 19/10/2020 tarihli dava dilekçesiyle idare mahkemesine müracaat edilmi tir.

7. **Mersin 2. dare Mahkemesi E.2020/1118 sayılı dosyada**, davanın adli yargının görevine girdi i sonucuna varıldı ndan bahisle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vuru yapılmasına, Uyu mazlık Mahkemesinden karar gelinceye kadar *davanın görümünün ertelenmesine* 28/10/2020 tarihinde karar vermi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"... Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müstesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Uyu mazlıkta; davacı tarafından, davalı idarece yapılan inceleme sonucunda, 5510 sayılı Kanununun 102.maddesi uyarınca 2008-2009 yıllarına ili kin idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlen 02/01/2020 tarih ve 2019/73573, 2019/73572, 2019/73571 ve 2019/73570 takip sayılı ödeme emirleri ve buna ili kin kurum i lemlerinin iptalinin istenildi i, dolayısıyla yukarıda anılan 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gere ince söz konusu ödeme emirleri ve buna matuf kurum i lemlerine kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, adli yargı (Mahkemesi) yerinin görevli oldu u anla ılmaktadır.

Nitekim; Uyu mazlık Mahkemesi'nin 23/12/2019 tarih ve E/K:2019/847-878 ve 22/06/2020 tarih ve E/K:2020/145-370 sayılı kararları da benzer yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, Silifke 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (Mahkemesi sıfatıyla) 26/06/2020 tarih ve E: 2020/75, K: 2020/239 sayılı kararı ile verilen görevsizlik kararının kesinle mesi üzerine Mahkememizde açılan i bu davada adli yargının görevli oldu u sonucuna varıldı ndan, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vuru yapılmasına, Uyu mazlık Mahkemesinden karar gelinceye kadar davanın görümünün ertelenmesine, ..."

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun "Kurumca verilecek idarî para cezaları" ba lıklı 102. maddesinde u hükme yer verilmi tir:

"...

darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. tiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine

tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde, idari para cezası kesinle ir.

darî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna ba vurulmadan önce

tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde pe in ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Pe in ödeme idari para cezasına kar ı yargı yoluna ba vurma hakkını etkilemez. (pta üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (...)

Mahkemeye ba vurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gere ince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

darî para cezaları on yıllık zamana ımı süresine tabidir. Zamana ımı süresi, fiilin i lendi i tarihten itibaren ba lar.

... "

9. 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinde öyle denilmi tir:

"...

Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı

Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri

hariç, di er maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlı ı ile di er kamu kurum ve kurulu ları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. (Ek cümle:18/5/2017-7020/16 md.) Cumhurba kanı, Kurumun 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacakları için anılan Kanunun 48/A maddesini; en az üç yıl süreyle prim yükümlüsü olup son üç yıl içerisinde verilmesi gereken bildireleri kanuni sürelerinde vermi olanlardan ba vuru tarihi itibarıyla vadesi bir yılı geçmemi borcunu borç ödemedede hüsünüyet sahibi olmasına ra men ödeyememi olanlar hakkında uygulamaya ve uyumlu prim borçlularını belirlemeye yetkilidir. (Ek cümleler: 28/11/2017-7061/87 md.) 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre Maliye Bakanlı na ba lı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun prim ve di er alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılır. Kurumun tahsil etti i prim ve di er alacaklardan reddi icap edenler, istihkak sahiplerinin Kuruma olan muaccel borçlarına mahsubundan sonra Maliye Bakanlı na ba lı tahsil dairelerine olan muaccel borçlara mahsup edilmek üzere reddolunur. Bu suretle yapılan ödemelerde, reddedilen tutarın Kuruma ve/veya alacaklı tahsil dairesinin hesabına geçti i tarihte ödeme yapılmı sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ili kin usul ve esaslar Maliye Bakanlı ı ile Kurum tarafından mü tereken belirlenir.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alaca ın teminatını te kil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari i letme, ta nın ve/veya ta unmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve di er alacakları amme alaca ı niteli inde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf oldu u her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı cra ve flas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından do acak uyu mazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulundu u yer i mahkemesi yetkilidir.

Yetkili i mahkemesine ba vurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz.

..."

10. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinde; u hükme yer verilmi tir:

"...

Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sa lık sigortası primleri, i sızlık sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alaca ına dönü ür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç di er maddeleri uygulanır.

..."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen eilde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava; davalı Kurum tarafından ... 033 06 95 sicil numaralı i yerine ili kin 4 adet ödeme emrinin 02/01/2020 tarihinde tebli edildi i, talep edilen alacakların zamana ımına u radı ndan bahisle, Kurum i lemlerinin ve ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılmı tir.

14. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

15. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

16. Dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

17. Bu durumda, söz konusu ödeme emirlerine karşı açılan davada, 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinde belirtilen hüküm (bkz. § 9) gözetildiğinde davada adli yargının görevli olduğu kusuzdur.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Mersin 2. dâre Mahkemesinin bânurusunun kabulü ile, Silifke 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (Mahkemesi sıfatıyla) verdi ği 26/06/2020 tarihli ve E.2020/75, K.2020/239 sayılı görevsizlik kararının KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde, OY B İRL E KES İN OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN